

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd (SOU 2023:25) Ert diarienummer Ju2023/01301

Förvaltningsrätten i Göteborg (migrationsdomstolen) har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, följande att anföra.

Enligt förslaget ska kunskapskravet för permanent uppehållstillstånd inte gälla om det finns särskilda skäl. Skälen ska vara hänförliga till en persons funktionsnedsättning eller andra personliga förhållanden. Undantaget riskerar att medföra tillämpningssvårigheter. Det bör därför tydliggöras vilka personer som är avsedda att undantas från kunskapskravet, och vilken typ av underlag som ska ligga till grund för en sådan bedömning. Som påpekas i utredningen utreds eller registreras inte eventuella funktionsnedsättningar någonstans i mottagningsprocessen. Många av de förhållanden som ska beaktas vid den individuella bedömningen utgör även omständigheter i utlänningens hemland. Det måste antas att det i många fall kommer att saknas skriftlig bevisning kring utlänningens tillgång till stöd och utbildning innan ankomsten till Sverige. Det bör därför tydliggöras hur och i vilket skede dessa förhållanden ska utredas. Vidare är undantaget på grund av andra personliga förhållanden mycket vagt beskrivet. I denna del efterfrågas exempel på vilka förhållanden undantaget skulle kunna avse.

I förslaget anges även att bedömningen av om anpassningar ska medges vid genomförandet av kunskapsproven ska vara fristående från bedömningen av om det finns särskilda skäl att göra undantag från kunskapskravet. Eftersom bedömningen av om det finns skäl att medge undantag ska baseras på bland annat personens ansträngningar och försök att klara kunskapsprovet framstår detta som motsägelsefullt. Det är därför önskvärt med ett förtydligande av vilken betydelse Trafikverkets bedömning av en persons behov av anpassningar har vid prövningen av rätten till permanent uppehållstillstånd. Detta särskilt eftersom Trafikverkets beslut om eventuell anpassning inte går att överklaga.

Slutligen anges i förslaget att kostnadsökningarna för migrationsdomstolarna är begränsade och ryms inom befintliga anslag. I utredningen framhålls bland annat att många utlänningar avbryter SFI-studier och etableringsinsatser på grund av arbete. Det kan därmed inte

uteslutas att ett antal personer inte kommer att uppnå kunskapskravet trots att de uppfyller övriga krav för permanent uppehållstillstånd. Det kan även uppstå en problematik med den grupp som är undantagen försörjningskravet men där kunskapskravet kvarstår. Mot bakgrund av undantagsbestämmelsens mycket generella utformning kan det därigenom antas att en inte försumbar andel av de som ansöker om permanent uppehållstillstånd kommer att invända att det finns särskilda skäl att göra undantag från kunskapskravet. Förslaget skulle därför kunna leda till ökade kostnader för migrationsdomstolarna, vilket bör beaktas om det genomförs.

I övrigt har migrationsdomstolen inte något att invända mot förslaget.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Susanne Nilsson (ordförande) och rådmannen Pia Espeland Nyhlén. Föredragande har varit förvaltningsrättsfiskalen Jonna Olofsson.

Susanne Nilsson

/Jonna Olofsson